

VERSLAG overleg stuurgroep Maasheggen UNESCO MAB

Woensdag 3 april 2024

10.00-12.00 uur

Dienstencentrum Cuijk | 3^e etage 3.05 Presentatieruimte

Aanwezig

Stuurgroep;

Josan Meijers (voorzitter), Antoinette Maas (wethouder gemeente Land van Cuijk), Jaap Dirkmaat (directeur Vereniging Nederlands Cultuurlandschap), Rob Wientjes en Merle Pijlman (ZLTO Land van Cuijk), Ernest de Groot (lid DB Waterschap Aa en Maas), Joris Hogenboom (directeur Brabants Landschap), Jan Fenten (Programmamanager Brabant, Staatsbosbeheer), Peter Stevens (gemeente Gennepe namens gemeenten Noord-Limburg).

Programmateam;

Rob Setz, Rob Christiaans, Erik Jansen en Kathy van Driel (verslag)

Gast: vanaf 10.00 uur: Jos van den Boogaart (Raadhuis Advies)

Agendaleden

Hagar Roijackers (gedeputeerde provincie Noord-Brabant), Karin Weustink (directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat)

---

1. Opening en vaststellen agenda

Josan informeert of het goed gaat met iedereen en heeft complimenten voor het geslaagde NK Maasheggenvlechten.

2. Opstellen convenant

Jos van den Bogaart licht toe waar we in het proces staan. Alle partijen in het convenant hebben een eerste concept tekstversie gehad en alle binnengekomen reacties zijn verwerkt. De tweede concept tekstversie is gedeeld met het programmateam, maar zij is van mening dat het aan de stuurgroep is om op de wijzigingsvoorstellen te reageren. Deze versie is als bijlage ter voorbereiding meegestuurd met de agenda.

De voorzitter informeert of nog tekstuele aanpassingen nodig zijn.

- Artikel 3.2: VNC stelt voor m.b.t. integratie van de programmalijnen een stap verder te gaan dan in het Ambitiedocument is beschreven (bijv. natuur en Landbouw met wonen en gezondheid). Dit vraagt om een akkoord van de Stuurgroep (en van de gemeenteraad van Land van Cuijk) Deze opmerking is volgens Jaap geen breekpunt. Rob S licht toe: er is al een scheiding tussen Man en Biosfeer. Verder zijn allerlei samenwerkingen tussen programmalijnen mogelijk als dit maar leidt tot versterking. Besluit: tekst handhaven.
- Artikel 8.1. Besluit: 'van een penvoerder' in de tweede regel schappen, zodat de tekst wordt: In geval van een verplichting tot vergoeding van schade voortvloeiend uit een aansprakelijkheidstelling door een

derde zullen de kosten door de penvoerder worden gedragen, tenzij sprake is van opzet of grove schuld aan de zijden van een van de Partijen of (uitvoerings)partners.

Inhoudelijke opmerkingen:

- Artikel 4.3 Jan licht toe dat er geen afspraken zijn gemaakt over financiering van een programmacoördinator natuur en landbouw (0,5 fte) tot 2028. Staatsbosbeheer haalt geld op bij de partners en geeft dat uit, maar kan niet garant staan voor bemensing tot 2028, omdat Provincie Noord-Brabant enkel toezegging voor een jaar doet.

Voorstel van Jan is om z.s.m. te komen tot een verdeelsleutel voor de periode tot 2028. Alle partners geven aan te beseffen dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is voor de financiën. Josan geeft aan het belangrijk te vinden ook de Provincie Brabant hierbij te betrekken. Merle: voor de ZLTO is financiële inzet lastig, alleen in vorm van bemensing (in uren). Besluit: Partijen zullen er samen voor zorgdragen dat de financiering voor de programmalijn en de invulling van de programmacoördinatie ook na 2024 rondkomt. Rob C: vanuit het coördinatieteam Natuur & Landbouw zal een voorzet worden gedaan.

Actie: Jos maakt deze maand de definitieve tekstversie met bijlagen en stuurt het naar de stuurgroepleden (alleen nog opmerkingen op punten en komma's). Daarna kan de officiële route worden ingezet. Voorstel om op de eerstvolgende stuurgroepvergadering van 18 september het convenant te ondertekenen.

3. Verslag overleg stuurgroep d.d. 13 dec 2023

Naar aanleiding van het verslag worden de volgende punten besproken:

Punt 6: Ontgrondingen. Peter is benieuwd naar het gesprek van Antoinette met Teunesen over de ontgrondingen. Zij licht toe dat het college in oktober 2023 het eerdere standpunt van gemeente Boxmeer heeft overgenomen: geen ontgrondingen in de Maasheggen UNESCO. Daarna heeft nog wel een gesprek met Teunesen plaatsgevonden, maar het collegebesluit is onveranderd. Antoinette gaat dit niet opnieuw ter discussie stellen, ook met het oog op risico's voor de UNESCO-status.

VNC pleit bij monde van Jaap voor ontgroning met direct natuurherstel en toevoeging van heggen. Ook Peter zegt dat gemeente Gennep niet direct tegen ontgroning is.

Ernest wil nog kwijt dat Waterschap Aa en Maas wel een grondruil heeft gedaan met Teunesen bij de Sint Jansbeek en Jan doet de mededeling dat ook Staatsbosbeheer met Teunissen aan tafel zit over een grondruil (natuurkernen verder veiligstellen). Hierna stellen Joris en de voorzitter voor een andere keer over dit onderwerp door te praten.

Punt 8: Jaarverslag 2023 en jaarplan 2024. Het is niet voor iedereen duidelijk wat de status hiervan is. Kathy meldt dat 15 januari de definitieve versie van het jaarplan 2024 naar de stuurgroepleden is gestuurd en dat 7 februari de conceptversie van het jaarverslag 2023 is gedeeld. Na verstrekken van de deadline van 23 februari voor opmerkingen hierover is het jaarverslag vormgegeven en op de website geplaatst.

Het verslag van 13 december wordt vastgesteld.

4. Plan van aanpak dorp- en wijkraden

Erik licht de actuele stand van zaken toe.

Er is een MaasheggenTeam met vertegenwoordigers uit de wijk- en dorpsraden opgericht. Maandag 18 maart heeft de eerste bijeenkomst plaatsgevonden. Vertegenwoordigers van alle wijk- en dorpsraden waren aanwezig m.u.v. Groeningen en de wijken in Cuijk (hiervan ook geen reactie gehad). Doel van het MaasheggenTeam is de betrokkenheid van inwoners bij de Maasheggen UNESCO te vergroten. Tijdens het NK Maasheggenvlechten is het portaal MaasheggenKids gelanceerd (activiteiten voor kinderen in de Maasheggen UNESCO). Daarnaast wordt nagedacht over opzetten van een audiotour waarmee mensen zelf het gebied kunnen verkennen.

Vanuit het MaasheggenTeam zal een vertegenwoordiger zitting nemen in de stuurgroep Maasheggen UNESCO. Daarvoor hebben zich drie kandidaten gemeld (Marius Grutters/Vierlingsbeek, Erik Maes/wijkraad Boxmeer-oost, Giel Ermens/Beugen). Reageren kan nog tot vrijdag: de gezamenlijke wijk- en dorpsraden dienen zelf iemand naar voren te schuiven. Meest voor de hand liggende keuze zou Erik Maes zijn.

Josan verzoekt het programmteam de dorpsraad van Groeningen en de wijkraden in Cuijk wel te blijven informeren. Dat zal zeker gebeuren.

Jan mist in het verhaal de groep vrijwilligers die reeds verbinden, waarop Erik toelicht dat de vertegenwoordigers van het MaasheggenTeam ook contact hebben met de groepen vrijwilligers. Bovendien krijgen de activiteiten van de vrijwilligers een prominente plek in de artikelen die in de dorps- en wijkbladen verschijnen.

Joris vraagt of dit plan van aanpak voornamelijk het eerste jaar betreft. Erik bevestigt dit; eind 2024 volgt een plan voor 2025 en de volgende jaren. Hij merkt op dat actievere participatie is gewenst. Conclusie: vrijwilligers explicieter in dit verhaal een rol geven.

Ernest geeft de tip ook het stuk van Berno Strootman mee te nemen en het onderwijs erbij betrekken.

Josan noemt als voorbeeld het openlucht klaslokaal van Park Lingezege. Dat werkt voortreffelijk.

Rob Wientjes wijst op het project Klasseboeren.

Josan bedankt voor de tips en de energie die ontstaat. Erik blijft de voortgang rapporteren.

5. Zelfreflectie

In een eerder overleg van de stuurgroep is de suggestie gedaan om gezamenlijk te reflecteren op het functioneren van de stuurgroep. Wat gaat goed, wat kan anders en wat moet beter, ook met het oog op de verbreding van de stuurgroep?

Reacties vanuit de stuurgroep:

- Joris: open sfeer is positief in dit overleg. Veel bezig geweest met processen, nu de focus op resultaten.
- Josan: stelt een vast agendapunt 'schriftelijke mededelingen' voor. Ook geplande werkbezoeken communiceren.
- Ernest: sfeer is open, gemengde partijen levert kruisbestuiving op. Onafhankelijke voorzitter functioneert prima. Blij dat het Man-gedeelte aansluiting krijgt.
- Antoinette: bijzondere stuurgroep (andere stuurgroepen zijn meer per sector). Benieuwd wat de effecten zullen zijn. Jaarrapportages geven inzichten (en ook website en maandelijkse nieuwsbrief). Benieuwd hoe Limburg aan wil haken.
- Peter: diversiteit samenstelling groep is interessant. Aansluiting Limburg is afhankelijk van ontwikkelingen en programma's van komende jaren. Rob S: technische richtlijnen UNESCO zijn gedeeld en kunnen leidraad zijn. Josan: ook mededelingen vanuit Limburg schriftelijk doorgeven om samenhang te bevorderen.
- Merle: mist grote spelers als Rijkswaterstaat en Provincie aan tafel zoals bij stedelijke overleggen. Rob S licht toe: bij nominatie zijn alle partijen benaderd of ze mee willen tekenen en daaruit is stuurgroep ontstaan. Nu uitbreiding van het mens-gedeelte. (Commerciële) bedrijven worden wel gehoord. Wanneer heb je ze nodig? Antoinette: Rijkswaterstaat en Provincie uitnodigen voor een werkbezoek.

- Josan: de wetenschap. Hierin moeten we meer stappen gaan zetten. Moet weer opgepakt worden. Sluit aan bij de ambitie en richtlijnen van UNESCO.
- Rob W: nu veel op processen geweest en minder op inhoud. Hoe maken we het gebied tot aan de spoorlijn gesprekstof (en niet alleen uiterwaarden). Meer in stuurgroep bespreken.
- Jan: blij met overleg en voorzitter. De blik wordt verruimd in deze groep. Er ontstaan verbindingen. Josan: contacten tussen partijen buiten de stuurgroep-overleggen? Die zijn er veelvuldig. Rob C: datum geprikt voor werkbezoek met beheerders en boeren. Oproep: sluit aan.

Reacties uit het programmateam:

- Erik: we moeten ons realiseren dat de stuurgroep van karakter verandert als nieuwe stuurgroepleden van andere programmalijnen aansluiten (minder technisch).
- Rob S: sommige trajecten moeten nog van de grond komen voor het Programmateam (bv projectleider Gezondheid). Hij heeft in zijn werk veel raakpunten met andere werkvelden (wonen, duurzaamheid, mobiliteit ed.).
- Rob C: soms is het lastig wat wel of niet in de stuurgroep besproken moeten worden (scheiding mededeling en discussies). Hij vraagt zich af of bestuurders worden bijgepraat en stuurgroep-overleggen worden voorbesproken.

Conclusie Josan: verbeterpunten zijn aangedragen en we gaan hier komende jaren op inzetten. Ambitie: over anderhalf jaar meer verbinding, meer resultaten en verbinding met wetenschap.

Actie Kathy: Schriftelijke mededelingen verzamelen voorafgaand aan versturen agenda.

6. Wat verder ter tafel komt

Stand van zaken Ruimte voor de Rivier bij Oeffelt

Antoinette licht stand van zaken toe. Actie Jaap en Rob: kijken samen nog even naar dit onderwerp.

Stand van zaken KRW-maatregelen

Ernest deelt mee dat Waterschap nog geen terugkoppeling gehad heeft vanuit RWS. Hij spreekt Co Verdaas volgende week. De andere betrokken partijen zijn ook nog niet benaderd voor vergunningen.

Deelname EuroMAB, bezoek Elbe-Brandenburg en werkbezoek Nationaal Coördinatiepunt

- Wij (stuurgroepleden en programmateam) gaan zelf niet naar EuroMAB 2024 in juni, maar nationaal coördinatiepunt zal wel aanwezig zijn (Jori Wolf en Marga Spierenburg?)
- Bezoek Elbe-Brandenburg is vorig jaar gecancelled en nog niet opnieuw gepland. Actie: aan hand van concept programma van vorig jaar opnieuw interesse peilen.
- Werkbezoek 21 mei: Jan wil daar ook graag aan deelnemen.

Programmalijn Natuur en Landbouw

Rob C licht toe: Landbouw sluit uitdrukkelijk aan. De stip op de horizon is gezet. Het gesprek met agrariërs en terreinbeheerders (waaronder gemeente) wordt aangegaan. Ernest: Landbouw versterken. Water is linking pin tussen natuur en landbouw. Agendapunt voor volgende vergadering (visie delen). Dan graag ook een update per programmalijn.

7. Sluiting

Om 12.00 uur sluit Josan deze vruchtbare vergadering.

Overleggen stuurgroep Maasheggen UNESCO 2024	
18 september (tevens ondertekening convenant)	11 december

Actielijst

Datum	Onderwerp	Actie	Actiehouder
20-09-2023	Naar aanleiding van ambitiedocument en bijlage I (organisatie)	<ul style="list-style-type: none"> - Benaderen kandidaten stuurgroep - Vulling van programmateams en opzet van programmalijnen 	Programmteam + voorzitter Programmteam
13-12-2023	Opstellen convenant	Planning: <ul style="list-style-type: none"> - April: definitieve versie met bijlagen compleet voor laatste controle - Mei: officiële goedkeuring - 18 sept: ondertekening 	Jos van de Bogaart
13-12-2023	KRW-maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Delen brief reactie Rijkswaterstaat - Contact Co Verdaas 	Antoinette Maassen Ernest de Groot
3-4-2024	Schriftelijke mededelingen	- Voorafgaand aan overleg en versturen agenda mededelingen ophalen.	Kathy van Driel
3-4-2024	Bezoek Elbe-Brandenburg	- Interesse peilen n.a.v. eerder programma	Kathy van Driel

